

Izhaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 61.
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obli. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Prostor 1 mm x
55 mm po K 150. Uradni
razglaš, poslano ter no-
tice isti prostor K 2.—
Pri večjem naročilu
popusti.

NAPREJ

Glasi jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 240, za pol
leta K 120, za četrt leto
K 60, za mesec K 20.
Za Nemčijo celo leto K 312,
za ostalo tujino in Amerika
K 360.

Reklamacije za list
so pošiljane prostje.

Upravištvu je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 61.
Učiteljska tiskarna.

Francozi reorganizirajo romunsko vojsko.

Pod tem naslovom javlja „Slovenski Narod“ od
15. t. m.:

Iz Berna poročajo, da so vse bolnišnice v Temešvaru
prenapolnjene z romunskimi ranjenci iz zadnjih spopadov
med boljševiki in romunskimi četami. Romunija se mr-
zlično pripravlja na obrambo, dočim francoski oficirji
reorganizirajo v Bukovini romunsko vojsko. V romunskih
vojaških krogih pričakujejo boljševiško ofenzivo v par
tednih.

Novi predsednik pokra- jinske vlade za Slove- nijo.

LDU Belgrad, 15. febr. Včeraj
se je po daljšem presledku vršila
seja ministrskega sveta zopet pod
predsedstvom Nikole Pašića. Na se-
ji se je razpravljalo o izpolnitvi
pokrajinskih vlad. Poverjenik za
pravosodje v Zagrebu dr. Nikola
Ojurgjević je imenovan za pred-
sednika vlade v Sarajevu, načelnik
v ministrstvu za notranje zadeve
dr. Viljem Baltić pa je imenovan za
predsednika vlade v Sloveniji. Vpra-
šanje o izpolnitvi hrvatske in dal-
matinske vlade je odloženo na pri-
hodnjo sejo. Ministrski svet je po-

leg tega razpravljala tudi o drugih
tekočih poslih.

O „drugih tekočih poslih“ je lepo
rečeno. Tudi mi bi lahko kakšno re-
kli o „tekočih poslih“ — pa kaj ho-
čemo, ko imamo v Ljubljani tako
skrbno policijsko cenzuro!

Vlada trdno stoji....

LDU Zagreb, 15. febr. „Riječ“
poroča iz Beograda, da je snoči
vlada sklenila, naj se nadaljujejo
pogajanja z zemljoradniki in musli-
mani glede vstopa v vlado. Zemlja-
radniki so včeraj predložili ustavne-
mu odseku svoj ustavni načrt.

Zemljoradniki naj pazijo, da jim
ljubljska cenzura ustavnega načr-
ta ne zapleni!

Iz ustavotvornega odbora.

LDU Belgrad, 14. febr. Deseto
sejo ustavnega odseka odpravi pod-
predsednik dr. Tomljenović ob 9.30.
Prvi govornik dr. Janko Šimrak
(Jugoslovanski klub) obžaluje, da
vladne stranke ne naročajo svojim
članom, naj redno zahajajo k sejam
ustavnega odseka. Nato se bavi s
prehodnimi navedbami, ki so zelo
važne in ki jih mora obsegiati nova
ustava, ker bi se po teh navedbah
naša kraljevina morala upravljati
še tri leta. Ker je ustavotvorna skup-
ščina dala ustavnemu odseku pravi-
co, da predloži načrt ustave in
ne novo ustavo, smatra govornik,
da bi predsedništvo ustavnega od-
seka moralo pri vladi ali pri pred-
sedništvu ustavotvorne skupščine
izposlovati, da se zopet sestane
konstituenta in da se ji predloži no-
va oziroma predelana ustava. Nato
zahteva, da se na koncu načelne
debatе o ustavnem načrtu nadaljuje
načelna debata o prehodnih odred-
bah, ker njegova stranka ne mara,
da bi se to delo zavlačevalo. Sodi
pa, da je stvar že toliko dozorela,
da se ne more prelomiti kar tako
čez koleno.

Dr. Tomljenović (demokrat)
ugovarja izvajanjem dr. Šimraka in
pravi, da je njegova zahteva ne-
upravičena, ker gospod poslanec
prehodne naredbe preveč smatra
za sestaven del ustave, kakor tudi
za to, ker se mora po členu 12 po-
slovnika vsak ustavni predlog v ce-
lini in v poedinah členih predložiti
predsedništvu konstituyente ali pa
ustavnega odseka.

Dr. Žarko Miladinović (radika-
lec) izjavlja, da se je v dosedanjih
debatah preveč razgovarjalo in pre-
malo delalo. Smatra, da mora biti
ustava kolikor mogoče kratka.
Ustava ne sme obsegiati vseh mo-
gatih navedb, marveč samo osnov-
ne določbe. O kvalifikaciji večin
veli, da o njej ni bilo govora v kr-
ski deklaraciji. Govornik se nato
bavi z majorizacijo in s suvereno-
stjo narodne skupščine in z dogodki
leta 1918, ki so se odigrali pred
zadnjim letom. Glede dvodomnega si-
stema meni, da njegova uvedba ne

bi bila upravičena in zagovarja
enodomni sistem. V svojih nadalj-
njih izjavah veli, da je država že
pravno obstajala in je že davno pri-
znana po tujih državah. O Radiću
pravi, da je predstavitelj avstrijskega
duha. Ako pri nas ne bi bilo
popularne dinastije Karagorgjevi-
čev, bi že davno izbruhnila meščan-
ska vojna in država bi razpadla.
Govornik je proti federalističnim
težnjam Narodnega in Jugoslov-
enskega kluba in veli, da se bode Srbi
vedno borili proti temu, da pridejo
pod hrvatsko republiko. Zagovarja
vladni načrt ustave, ker je edino v
stanu urediti in utrditi državo. Fe-
deralizacija ali celo sovjetski sistem
bi nas ugonobil.

Nato prevzame predsedniško
mesto dr. Laginja in da besedo dr.
Tomislavu Tomljenoviću, ki pobija
izvajanja opozicije, češ da naša drž-
ava ne obstoja pravno. Dne 1. dec.
1918 je nastala naša država, pa so
jo takrat priznale vse stranke, ki jo
danes zanikajo. Edinstveno zna-
čenje države najbolje razsvetljuje
krfska deklaracija, ki je osnovana
na podlagi pojma enega naroda in
ene države. Ustava v vladnem na-
črtu ni noben unikum in monstium,
kakor ga je imenoval dr. Laginja.
Samo centralna oblast lahko pospe-
ši miren, kulturni in gospodarski
razvoj v državi. Če bi se pridržale
upravne enote sedanjih pokrajin, bi
se godilo tako, kakor lansko leto,
da bi banu ležalo na tisoče spisov,
ker bi jih ne mogel toliko rešiti.
(Dr. Šimrak: Pa vendar toliko spi-
sov leži po ministrstvih!) Centra-
listična država je sedaj bolj potreb-
na, kakor kdaj poprej. Če bi se dr-
žavne oblasti decentralizirale, bi dr-
žava izgubila vso svojo avtoriteto
na zunaj. Vsaka stvar ima svoj smi-
sel, smoter in cilj, kamor gre. Če
pa jugoslovanski komunisti mislijo,
da more tudi pri nas obstajati dr-
žavna oblast v moskovskem zmi-
slu, je pa najbolj pametno, da sploh
ne predložijo nobenega ustavnega
načrta. Istotako sem prepričan, da
nobena socialistična stranka v Ev-
ropi ne bi dopustila, da bi obstajala

v državi tudi najmanjša avtonomija.
Kar se tiče načrta hrvatske zajed-
nice, mora vsak človek onstran Sa-
ve in Drine takoj čutiti jasno, da je
s tem načrtom predviden pravi tip
avstro-ogrške monarhije. Čeprav se
je dr. Laginja izrekel proti federa-
ciji, je vendar njegov predlog čista
federacija. Hrvatska zajednica ne
more zatajiti, da si v tem trenutku
ne prisvaja monopol na hrvatski
del naroda, ostali Hrvatje pa, ki to
gledajo, bodo gotovo protestirali
proti takemu potvarjanju. Jugoslo-
venska ljudska stranka je osnovana
na shemi, na kateri je osnovana tudi
vsaka druga ljudska stranka, tako
v Rimu »Partito popolare« ali v Av-
striji »Volkspartei« in podobno na
Madžarskem. Če dobro proučimo
duh opozicijskega načrta, tedaj
lahko vidimo, da gre ta načrt za
popolno decentralizacijo državne
oblasti, a v administrativnem po-
gledu za popolno centralizacijo na
fevdalno aristokratski podlagi. Ta
načrt razdvaja moč države in cepi
državno oblast od vrhovne držav-
ne vlade. Samo tisti, kdor gleda
svet s plemenskega gledišča, vidi,
da se mu je bati hegemonije enega
dela nad drugim delom naroda, ka-
kor se zato boji opozicija. — Seja
je bila končana ob trinaljstih in se
je ob šestnajstih nadaljevala. Ko
se je seja zopet odprla, je v imenu
Jugoslovanskega kluba govoril po-
slanec Sušnik: Centralizem je ide-
na stvar, in se more doseči samo
potem evolucije, ne pa, da se ok-
troira danes, ko so plemenske razli-
ke še tako velike. — V imenu Ju-
goslovanske muslimanske organizaci-
je izjavlja posl. Kurbegović, da je
njegov klub zavzel stališče pokra-
jinskih avtonomij, dočim predvide-
va vladni načrt oblastne avtonomije.
Muslimani nočejo s svojim načr-
tom ustvariti federacije. Država

mora nastati originalnim putem, ali
pa se mora stvoriti. Kraljevina Sr-
bija je nastala na originalen način
takrat, ko se je osvobodila izpod
turškega jarma. Istotako je nastala
država Srbov, Hrvatov in Sloven-
cev, ki se je dvignila iznad razva-
lin avstro-ogrške monarhije. Mu-
slimani so za monarhijo pod Kara-
gorgjević. To je za njih res abso-
luta. Ostane samo še to, kakšna bo
notranja ureditev države. Pri avto-
nomiji je glavna stvar, ali vrši svojo
avtonomijo lare proprio ali pa lare
delegato. Muslimani stoji vsekakor
na stališču narodnega edinstva in
odklanjajo vsako plemensko borbo.
Vladne stranke, ki zastopajo centra-
lizem in unitarizem se boje, da ne
bi Hrvatje na temelju svojih histo-
ričnih tradicij zahtevali svoje drža-
ve. Če bi se to Hrvatom ugodilo, bi
zahtevali isto tudi Slovenci in Ma-
kedonci. Radi tega misli posl. Kur-
begović, da nobeden izmed teh ni-
ma interesov na tem, ampak da je
vsem ležeče na skupnosti s Srbijo,
kakor jo zahteva razvoj države. Za
njim rekapitulira stališče svoje
stranke dr. Žerjav, nakar se na
predlog dr. Markovića zaključuje
ob devetnajstih in pol. Prihodnja se-
ja bo jutri ob devetih dopoldne.

LDU Belgrad, 15. febr. Dana-
šnja seja ustavnega odseka je otvo-
ril podpredsednik dr. Tomljenović
ob pol 10. dopoldne. Prvi je govoril
posl. Andjelčić (demokrat) o žen-
ski volilni pravici. Za njim je govoril
posl. Nastas Petrović (radika-
lec), ki je govoril v Protičevem du-
hu, vendar pa je izjavil, da bo gla-
soval za vladni ustavni načrt. Na-
dalje je govoril demokrat posl. Ju-
raj Demetrović. Danes se bo brž-
kone zaključila generalna debata,
jutri pa se bo glasovalo, ali naj se
vladni ustavni načrt sprejme kot
podlaga specialni debati.

Trgovska pogodba z Nemčijo — anulirana!

Pred dobrim mesecem so se vr-
šila v Belgradu dolgotrajna poga-
janja med našimi in nemškimi dele-
gati o novi trgovski pogodbi med
našo državo in Nemčijo. Pogajanja
so se ugodno končala in trgovski
minister dr. Kukovec je bil tako za-
dovoljen z uspehom, da je priredil
delegatom na čast »sijajno večer-
jo,« kakor je stalo v dotični depeši.
Pred dvema dnevoma pa smo
prejeli vest, da je ministrski svet v
Belgradu, čegar član je dr. Kuko-
vec, pogodbo — razveljavil!

Mi ne vemo, ali je hotel ministr-
ski svet nastopiti proti dr. Kukovcu
ali ne. Tudi ne vemo, če je ta korak
napravil naš ministrski svet iz svo-
je inicijative ali ne. Mi prav nič ne
vemo, prav nič — — —

Mi vemo samo to, da so škojfe
ob priliki svojega obiska pri regen-
tu tega naprosili, da bi smeli v lita-
nije vseh svetnikov vplesti besede:
Ljubljanske cenzure — reši nas, o
Gospod!

Drzen napad na žepe konsumentov.

Pred dobrimi 14 dnevi je zboro-
vala v Belgradu posebna gospodar-
ska komisija, ki naj bi ugotovila,
kako bi se dalo odpomoči žalostnim
prometnim, carinskim in sploh go-
sposlovskim razmeram v naši drža-
ve. Komisija je sestavila celo vrsto
predlogov, od katerih naj danes
vzamemo le enega v pretes.

Kakor doznavamo, so predložili
zainteresirani trgovski in industrijski
krogi, da se naloži silno visoka
carina na manufakturno blago in si-
cér: za 100 kg sukna take vrste, ka-
terege tehta 1 meter do 700 gram-
ov, torej za raševino in koprive,
naj se plača carine 500 dinarjev; za
blago finejše vrste, ki je lažje, se
pa carina znatno stopnjuje in sicer
tako, da se naj plača za najfinejše
vrste, katerih tehta 1 m 300 gram-
ov ali pa še manj, celih 900 dinar-
jev. Poleg tega se mora plačati se-
veda še poslovni davek in v zad-
njem primeru še luksuzni davek.

Staro ekonomsko pravilo, ki
velja za državno gospodarstvo ravn-
no tako kakor za privatno, nas uči,
da prodajamo svoje izdelke in pri-
delke kolikor mogoče drago, kar

pa potrebujemo od drugod, da ku-
pujemo kolikor mogoče ceno. Če
se oziramo na to osnovno pravilo,
bo vsakemu jasno, zakaj zahtevajo
kmetje in delavci visoke carine na
blago, katero imamo ali izdelujemo
sami. Za blago pa, katerega nimamo
in ne izdelujemo sami, pa za-
htevajo konzumenti odpravo carine,
ako ne govorijo zanjo fiskalni vzroki.

Poglejmo sedaj, kako stoji stvar
z manufakturno. Mi vemo vsi, da ne
obstoji v celi naši državi takorekoč
nobena tekstilna industrija. Tisto
malo platna, kar ga napreduje kme-
tice po zimi doma, in pa tisto malo
sukna, ki ga izdelajo kmetje v kra-
jih, kjer redijo ovce, ne zadostuje
niti za potrebo dotičnih kmetov sa-
mih in to se sploh ne more imeno-
vati industrija.

In vendar so se v Belgradu zna-
šli ljudje, ki so se povzpeli do pre-
drzne trditve, da je v Srbiji toliko
domačega sukna, da lahko oblačijo
celokupno prebivalstvo in zato da je
treba vpletati visoko uvozno carino
na sukno!

Tej trditvi nasproti ugotavlja-
mo, da je kupil in še kupuje »Savez

zemljoradniških zadruga«, ki pre-
skrbljuje izključno kmete, od angle-
ških zadrug in trgovcev ogromne
količine sukna, čegar vrednost gre
v silne milijone, da preskrbi tiste
kmete z obleko, o katerih trde »iz-
vedenci«, da lahko oblečejo celo
državo! Kdor ne verjame, naj se
obrne na »Savez«, da mu dovoli
pogledati knjige!

Zato je jasno, da čepi za tem
carinskim grmom posebne sorte
zajec.

Stvar je namreč ta-le: Cene su-
kna na svetovnem trgu padajo. Bel-
grajski trgovci to dobro vedo, ravn-
no tako dobro kot zagrebški in naši.
Belgrajski trgovci pa imajo v svojih
zalogah ogromne množine blaga,
katero bi radi prodali po starih ce-
nah. Zato so se skrilili za »srbske
kmete« in zahtevajo visoko uvozno
carino za tako dolgo, dokler ne bo-
do razprodali svojih zalog po viso-
kih cenah!

Tako stoji ta stvar in nič dru-
gače. To je ravno tak »knif«, kakor
so ga uprizarili takrat, ko so bel-
grajski trgovci izposlovali preprovo
uvoza luksuznega blaga »zaradi iz-
boljšanja valute«, v resnici pa zato,
ker so bili sami s te vrste blagom
silno založeni in so ga hoteli iz
strahu pred padcem cen po visokih
cenah prodati.

Naglašamo ponovno, da je stvar,
o kateri govorimo, za enkrat še sa-
mo predlog. Ker pa poznamo bel-
grajske trgovce, ki tvorijo zvečine
tkzv. »beogradsko poročilo«, in ker
poznamo zveze teh rodov in v vpliv-
ni vladnih gospodih, se bojimo
zelo, da se bo ta predlog tudi uve-
ljal in uzakonil. Vplivom »beo-
gradske porodice« se tudi dr. Kuko-
vec ne bo mogel upreti in bo pod-
pisal.

Ta carina seveda ne bo dolgo
trajala in tudi ne sme dolgo trajati.
Za to bodo že skrbeli zastopniki
kmetov in delavcev v parlamentu,
ki niso odvisni od »poročila«. Ker
smo pa prepričani, da bodo priza-
diti trgovci zagnali velik krik (v
svojo korist seveda), zato svetuje-
mo pametnim ljudem: Ne kupujte!
Ne dajte se varati!

Politične vesti.

+ Občinske volitve v Sloveniji. »Na-
rodna Politika« poroča iz Beograda, da je
izvršena revizija občinskega volilnega re-
da za Slovenijo. Občinske volitve se bodo
izvedle po vsej Sloveniji početkom aprila.
Ženske ne bodo imele volilne pravice. Po
novi naredbi se bodo morale predložiti
kandidatne liste tiskane. — Kateri tiskarji
pa gre tako slabo?

+ Visoko odklovanje. Ruski car Ni-
kolaj II. je odlikoval ljubljanskega cenzo-
rja z redom svetega Jurja. — Čestitamo!

+ Škojfe pri regentu. Včeraj ob 10.
dopoldne sta posetila ministra za prosveto
zagrebški nadškof dr. Bauer in škofski
škof Akšanovič. V Beogradu se istotako
nahajala ljubljanski škof dr. Jeglič. Danes so
škojfe posetili papeževga nuncija ter so
bili sprejeti od regenta prestolonaslednika
Aleksandra v avdijenci. — Dr. Žerjav ni
bil navzoč.

+ Statistična konstituenta. Tajništvo
konstituyente je izdalo nastopne podatke o
številu poslancev posameznih klubov ter o
njihovem poklicu: Radikalni klub šteje 98
članov, demokratski 94, komunisti 59, Radi-
čeva seljaška stranka 49, zemljoradniški 39,
Jugoslovanski klub 27, muslimani 24, Na-
rodni klub 11, socialdemokratski klub 10,
republikanci 3, izven strank pa je 5 poslan-
cev. Po poklicu je med poslanci 193 urad-
nikov, 94 poljedelcev, 50 odvetnikov, 27 no-
vinarjev, 20 trgovcev, 20 obrtnikov, 14
zdravnikov in 1 lekarnar.

+ Boj za stolico. Pogajanja za izpo-
polnitve ministrskih mest se bodo nadalje-
vala prihodnji teden. Pričakujejo, da bo
ministrski predsednik Pašić osebo vodil
pogajanja. Njegova prisotnost v konstitu-
anti bo razjasnila položaj.

+ Zloben konzul. Iz Newyorka javlja-
jo: Ameriški konzul Patton v Beogradu

pravi v svojem poročilu, ki je dospelo v New York 15. januarja, da je na podlagi faktur, predloženih ameriškim konzulatoma v Beogradu in Zagrebu, leta 1920 znašal izvoz iz Jugoslavije v Zedinjene države 223.627 dolarjev. Vrednost izvoza kraljevega cvetja (iz katerega se izdeluje prah zoper mrčes) je znašala 169.610 dolarjev.

+ **Arbelterwille** v Jugoslaviji zopet dovoljen. Graški soc. dem. listu »Arbeiterwille«, glasilo avstrijske socialne demokratične stranke za Stajesko, je v Jugoslaviji zopet dovoljen in se sme prosto razširjati.

+ **Uboji Nikolaj** V Kolašinskem srezu v Črni gori so prijeli enega prvih agentov razkralja Nikole Todor Dulovića s nekoliko drugimi člani njegove družbe. — Tako se Nikitova armada polagoma manjša in ž njo upanje na poslednji »coup d'état« v Nikitov prilog seveda.

+ **Zakaj Italijani** še niso izpraznili Logatca? »Era Nuova« piše: Pred nekoliko dni so dobile logaške civilne in policijske oblasti od civilnega komisarijata v Julijski Benečiji zapoved, da izpraznijo to mesto. Ker pa nadaljnjih ukazov imenovane oblasti niso prejele, je bil odposlan neki uradnik v Trst, da se o zadevi informira. Tam so mu pa rekli, da je bil omenjeni poziv razveljavljen, ker so jugoslovanske oblasti sporočile Italijanski vladi, da še niso v stanu zasesti ozemlja, ki so pripadla Jugoslaviji. — Pričakujemo polsnila.

+ **Zmaga strokovnih organizacij**. Delavstvo, ki je organizirano pri ekstremno revolucionarnemu komiteju za seinski departament, je pri volitvah v upravno komisijo delavske borze za 1921 doživelo popoln poraz na korist strokovnih organizacij, ki pripadajo večinski stranki. Lista večinske stranke je prodrla na vseh voliščih.

+ **Francoska sekcija delavske internacionale**. Socialistični identiti, ki so se po kongresu v Toursu nanovo organizirali in ki se zaradi različne od francoske sekcije internacionale imenujejo »francoska sekcija delavske internacionale«, so imeli včeraj svojo prvo sejo. Glavni tajnik Paul Faure je naznanil, da je 54 pokrajinskih zvez že vzpostavljeno in da se jih bo organiziralo še 20. Zakladnik Grandallet je poročal, da je razdelil karte za 48.000 udeležnikov. 55 poslancev in 2 senatorja sta se izjavila za francosko sekcijo delavske internacionale. V dnevnem redu je zahtevala skupščina izpremembo večerne izjave lista »Populaire« v vsak dan izhajajoč jutranji list pod vodstvom Bluma in Longueta ter protestirala proti razpustu splošne zveze strokovnih organizacij. Naposled se je stranka bavila z dunajsko socialistično konferenco in poverila delegaciji (Renanduel, Longueta, Mistralu, Paul Faure in Brackeu) nalogo, da se udeležijo posvetovanj na Dunaju.

Ljubljanski občinski svet.

Včeraj se je vršila od 5. do 8. ure občinska seja. Predsedoval ji je župan Dr. Tavčar. Po otvoritvi se je župan poročal o nekaterih formalnih zadevah, nakar je občinski svet sprejel za občinsko zvezo več priložev. — Dalje je po krajši debati odklonil ustanovitve komunalne banke, katero je v prejšnji seji predlagal občinski svetnik sodrug Kocmur. Pač pa je na predlog finančnega odseka sklenil, da uvažuje eventualno razširjenje delokroga Mestne hranilnice. (O stvari sami bomo še izpregovorili. Op. ur.) — Dalje je prireditelj rešitve teh le vprašani: temeljite obnove mestnih cest in ulic, izpopolnitve in očiščenja mestnih kanalov, ureditve obrežij regulirane Ljubljanice, pomnožitve javne plinove razsvetljave, povečanja mestne elektrarne, mestne klavnice, ustanovitve mestne ledarne in izpopolnitve cestne električne železnice. Skrajni čas je že, da občina temeljito popravi netlakovane mestne ceste in ulice, kakor tudi trotoarje: tlakovati bo morala predvsem Poljansko cesto, Sv. Petra cesto, Vodnikov in Stari trg, Wollovo, Kopitarjevo in Stritarjevo ulico. Poprava in tlakovanje cest in ulic bo veljala približno 11 milijonov kron, s kanalizacijo in drugimi deli vred pa bodo stroški znašali okoli 20 milijonov kron. Občinski svet je za vsa ta predvidena dela votiral kredit 20 milijonov kron, katero vsoto bo najela občina kot investicijsko posojilo proti 50 do 70 letni amortizaciji. — Vsled pomanjkanja električne moči se je sklenilo, da stopi občina v dogovor z delniško družbo združenih pa-

pirnih Vevče-Goričane-Medvode, da le ta odstopi primerno množino električnega toka iz projekt. elektrarne v Medvodah, dokler občina ne bo mogla zgraditi novo veliko mestno elektrarno. — Vsa ta projektirana restavracijska dela bo vodil in nadzoroval poseben stalni finančni in stavbni odsek pod predsedstvom župana. — Občinski svet je sklenil in rešil med drugim še to le: kot zastopnika staršev v višjem šolskem svetu sta izvoljena obč. svetovalec Franchetti in Kavčič; izvoljen je novi kurator mestnega dekliškega liceja in kot njega predsednik dr. Karol Triller; občina je odkupila za 10.000 K servitut frančiškanov na veži v Prešernovi ul. št. 26; za uvedbo električne v šišensko šolo je dovoljen kredit 15 tisoč kron; razne že izvršene poprave na ljubljanskem gradu so veljale 17259 K; poprava javnih stranišč in pisarnarjev 37.223 K.

Dnevna kronika.

Izgubljen je včeraj dopoldne med 8. in 10. uro na poti od francoskega konzulata do policijske direkcije na Blewisi cesti lep, zlat paragraf, s katerim bi se dala opravičiti v slučaju potrebe včerajšnja zaplemba »Napreje«. Paragraf je popolnoma skrivljen, ker se cenzor sam dobro spominja, kako ga je pohodil. Pošten najditelj se prost, da ga odda pri policijskem ravnatelstvu.

Pogreb g. Matije Kunca bo danes ob 3. popoldne s Tržaške ceste št. 45 na pokopališče k Sv. Križu.

Konzulat čehoslovaške republike v Ljubljani prosi, da bi vsi, ki nameravajo obiskati spomladanski vzorski veletrg v Pragi, blagovolili to naznaniti konzulatu najkasneje do 20. februarja 1921, da bi se v slučaju številne udeležbe zamogli preskrbeti direktni železniški vozovi. Legitimacije in odznake, ki upravičujejo k znanju pristojbin za vidiranje potnih listov, k polovični vožnji na čehoslovaških železnicah kakor i k vstopu na razstavo, izstavlja konzulat čehoslovaške republike v Ljubljani, Breg št. 8/I, proti plačilu Kč 30.— v gotovini. Ugodnosti za čehoslovaške železnice veljajo od 24. februarja 1921.

Državna posredovalnica za delo. Pri vseh podružnicah »Držav. posredov. za delo« v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 6. do 12. februarja 1921 dela 176 moških in 60 ženskih delavskih moči. Delodajalci so pa iskali 126 moških in 86 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 109.

Korupcijski smrad v Ljubljani.

Naše povsem pozitivne pripombe k zelo skriti in zagonetni notici klerikalnega »N. Č.« o »velikanski korupcijski aferi« včeraj zbudile v vseh slojih prebivalstva, zlasti pa v političnih in pravnih krogih veliko zanimanje. »Ljubljancem« pa niso »uganjali« popolnoma osebe multimilionarja A., ki ni rumunski bogataš »Avelian«, ampak armenski trgovec, odnosno trgovec s preprogi A. Aldinyan. Ta mož je tekom vojne postal vojni bogataš. Pred vojno je imel v Trstu veliko trgovino s orientalskimi in perzijskimi preprogami. Znan je bil že tedaj kot zelo bogat, a prebrisan trgovec. Pomisliti moramo, da so Aldinyan kot Armenci zelo prebrisan trgovci, ki uženo devet Grkov, vsak Grk devet Srbov in vsak Srb devet Židov, torej vsak Armenec kvalitete Aldinyan 729 Židov užene v kozji rog.

Korupcijska aferi pa ima naslednje ozadje. Svoječasno v zadnjih dneh ranjke Avstrije je v Ljubljani zbudila velikanska senzacija aferi »soberstajantanta Leitnerja«, ki je bil v Ljubljani kolodvorski poveljnik in ki je v družbi raznih vojnoobčarskih trgovcev znal organizirati razne trgovske kupčije. V to afero so bili zapleteni poleg Leitnerja trgovci Kordin, Menardi in bogataš Aldinyan. Preiskava pri sodišču se je proti trgovcem silno vlekla. Nekateri, razum Aldinyana, so imeli to srečo, da so jih znali prefrigniti advokati izveč iz blata. Vse so napravili le na »ubogega« Aldinyana. Ko je bil polom, naravno,

— Mestni užitinski zakup izkazuje v L. 1919—1920 728.392 K dohodkov in mora občina doplačati za to leto 6528 K, prošila pa bo za odpis tega in še od prej ostalega doplačila v skupnem znesku 338.306 K pri finančni oblasti. — Občina je kupila v Spodnji Šiški hišo št. 229 za 298.000 K, da v njej namesti mitnico. — H koncu javne seje je obč. svetnik S. Kocmur vložil tri interpelacije: zaradi denarnega prometa občine potom čekovnega urada, radi plač delavcev pri pogrebem zavodu in radi vdovnine nekaterih mestnih vpokojencev. — Dr. Adlešič je nujno predlagal zvišanje gostastine za 100% od 1. jan. t. l., kateri zvišani dohodki naj bi se stekali v poseben fond za zidanje stanovanjskih hiš. — Obč. svetnik S. Mihevc je slednjič še interpeliral župana radi odbora za določanje cen.

Dela iščejo: pisarniške moči, mizarji, kovači, tapetniki, krojači, šivilje, peki, mlinarji, mesarji, ključavničarji, natakarji, natakarice, tesarji, vlagalke, sluzkinje, kuharice, vajenci, vajenke itd. — V delo se sprejmejo: mizarji, kočijaši, železolarji, strojniki, kletarji, kolariji, kleparji, hotelske sobarice, gostilniške kuharice, bolniške strežnice, sluzkinje, kuharice, vajenci, vajenke itd.

Državna posredovalnica za delo v Murški Soboti naznanja vsem upraviteljem veleposestev, gospodarjem in vsem obrtniškim podjetnikom, da razpolaga z več tisoč poljskih delavcev, obrtniških pomočnikov in vajencev, ter z hlapci in sluzkinjami. Posebno se priporoča upraviteljem veleposestev za dobičeve dobrih, zanesljivih in prvovrstnih prekmurskih poljskih delavcev. Delodajalci naj se obrnejo na gorilmenovan urad z natančnimi podatki: dela, plače, oziroma oskrbovanja, in prevoznice.

Javna zahvala vsem darovalcem, ki so se iskazali z preplačili k prireditvi »Kostumski venček« dne 5. t. m. v Unionu, kar je namenjeno za povzdigo in povečanje podružnične knjižnice. — Odbor del. izobr. zveze »Svoboda«, podr. Celje.

Prikarpatški Rusi, ki spadajo k Češkoslovaški, vstopijo korporativno k srbski patriarhiji kot samostojni del pravoslavne cerkve. Na Češkoslovaško odpotujejo škofa, da uredi češko pravoslavno cerkev. Prikarpatški Rusov je danes kakih 750.000.

Da se je državno pravdnštvo zanimalo tudi za to verižasto afero. Vsi ostali trgovci so se znali potom advokatov izmazati iz afere, samo »ubogemu bogatstvu Aldinyanu« so vse napravili in je kazensko postopanje tudi po povratu teklo pri ljubljanskem sodišču dalje. Za Aldinyana pa so se začeli loviti razni advokati. Aldinyan je slednjič bil tako srečen, da je višje državno pravdnštvo proti njemu ustavilo uradoma vsako nadaljnje kazensko postopanje. Po tej ustavitvi pa so armensko-turškemu bogatstvu začeli deževati razni mastni ekspenzarji, tudi od drugih drugače zelo vplivnih političnih osebnosti. Za danes dalje ne maramo raziskovati vseh globoko koruptivnih prilik, vemo pa in smo gotovi, da pride v kratkem to umazano perilo pred ljubljansko deželno sodišče. Do tedaj se vzdržujemo vsake kritike, obveščamo samo slovensko javnost, da bode vedela soditi, kakšne kreature zastrupljajo naše javno politično življenje. V nekaj tednih se namreč pred ljubljanskim deželnim sodiščem vrši zanimiva pravda, o katere izidu bomo poročali vse podrobnosti.

Bogataš Aldinyan se je sedaj preselil z Bleda na Koroško. Ta mož je imel tudi mnogo opravka s stanovanjskimi zadevami, kajti znana »Ljubljanska porodica« mu je v zadnjem času zelo nagajala. Znana je nam še aferi z dr. Praunseisom, vsekakor stojimo na vidiku senzacionalnih razkritij.

Vestnik Svobode.

Seja centralnega odbora »Svobode« se bo vršila v četrtek, 17. tm. ob 7. uri zvečer v društveni pisarni v Selenburgovi ulici. — Ker je seja zelo važna, je točna udeležba dolžnost vseh odbornikov.

Ustanovni občni zbor podružnice »Svobode« za Ljubljano se bo vršil v soboto, 19.

februarja ob pol 8. uri zvečer v restavraciji »Friedel-Fantini« v Gradišču, nakar opozarjamo vse ljubljanske sodruge in članke »Svobode«, ki so dosedaj plačevali prispevke v zvezo.

Pevska vaja pevskega odseka »Svobode« se bo vršila v petek dne 18. tm. ob pol 8. ure do pol 10 ure zvečer. Pred vajo se sprejemajo novi člani.

S. K. Svoboda za Ljubljano ima svojo sejo v torek 22. tm. ob 7. uri zvečer v društvenih prostorih v Selenburgovi ulici.

Sportni odsek delavskega izobraževalnega društva »Svobode« sklicuje na petek, 18. t. m. ob pol 20. uri članski sestanek v društveni sobi.

Gospodarstvo.

Podražnje govejega mesa.

Na mesnem trgu je veliko pomanjkanje govejega in telečjega mesa. Kvaliteta govejega mesa je postala slabjša. Krizo je povzročil forsirani izvoz govejega mesa v Italijo, Švico in Avstrijo, ki plačujejo blago dražje kot se plača doma. Vsled tega so izvozniki v medsebojni konkurenci dvignili ceno živi teži na 17 in 18 K za prvo vrstnega vola. Ker domači mesarji pri današnjih mesnih cenah 25 in 24 K za kg mesa prve in druge vrste ne morejo več kupovati, so pričeli z delnim štrajkom in je pričakovati še večjega pomanjkanja. Pomanjkanje telet je postalo tudi občutno.

Ljubljanski mestni magistrat utemljuje podražnje mesa tako - le:

Ker podpira centralna vlada v Belgradu izvoz, da kolikor mogoče krijemo avoz in s tem zboljšamo svojo valuto, ter da se s kolikor mogoče visokimi dohodki za agrarne prideleke pospešuje produkcija, je brezuspešna vsaka akcija za omejitve izvoza. Padca mesnih cen ni pričakovati prej, kot po zbolšanju naše valute, ko nam zunanji trg ne bo mogel plačevati tako visokih cen. Veliko število klavne živine pa sili našo državo do intenzivnega izveza. Vsi predlogi, ki so se stavili z raznih strani, da bi deželna vlada poskrbela za takojšen padec cen govejemu mesu, so praktično neizvedljivi ali pa s pravnega stališča nemogoči. Še manj pa more mestna občina prisiliti izvoznike, da bi ti po znižanih cenah zalagali domači trg.

Da se izognemo popolnemu pomanjkanju govejega mesa in preprečimo kupovanje slabega blaga, se dovoli od 15. tm. za govejo meso I. vrste cena 30 K, 2. vrste 28 K in sicer za mesnice in trg enotno. Telečje meso I. vrste 26 K, II. vrste 24 K.

Edini regulator med domačim in zunanjim trgom je carina. Ako bi se carina zvišala, bi bila posledica padec cen živi teži, ker bi izvozniki ne mogli tako visoko plačevati. Proti temu se agrarne skupine naše države najodločneje upirajo in zahtevajo celo znižanje carine, da bi se izvoz mesa še intenzivneje razvil. To vprašanje je ravno sedaj aktualno. S stališča domačega trga bi imelo to katastrofalne posledice. Pričakujemo, da se bodo naše oblasti zavzele za to, da mora carina 15 K za kg ostati vsaj na tej višini. Za naš domači trg bi imelo to katastrofalne posledice.

Dobro. Če so prodajalci živine zvišali ceno, mora država njim in izvoznikom naložiti toliko večje davke, da bo z njimi krila zvišale plač svojim državnim nastavlencem. Za kolikor se je podražilo meso, za toliko se morajo zvišati tudi plače vseh državnih in privatnih nastavlencev in tudi vseh delavcev. In brez vsakih izgovorov.

— Zavarovanje valute pri izvozu poštornaknetnih pošiljk. Po razpisu kr. ministarstva za pošto in brzojav se zahteva po odredbi generalnega ravnatelstva oziroma generalnega inšpektorata carin za poštna pakete v inozemstvo zavarovanje valute. — Paketi z manjšo količino živil se zavarovanja valute lahko oproste. Dovoljenja za oprostitve zavarovanja valute daje samo generalni inšpektorat carin. — Z ozirom na to, opozarjamo, da se ne bo odpravil v inozemstvo noben paket z živil, ako ne bo poštni sprejemnik pridobil ali potrdilo pooblaščenega denarnega zavoda, da je zavarovanje valute za blago, ki se ima izvoziti, izvršeno, ali pa dovoljenje generalnega inšpektorata, da je to blago oproščeno zavarovanja valute. Za vse druge izvozne predmete do vrednosti 100 dinarjev ni treba — po izjavi tukajšnje ca-

rinarnice — niti zgoraj navedenega potrdila, niti dovoljenja. — Pristavljamo, da je stvar pošiljatelj samih, da si preskrbe predpisano potrdilo oziroma dovoljenje.

— **Netočna vest.** »Politika« javlja z Dunaja 13. t. m.: Včeraj je bila tukaj konferenca jugoslovanskih in avstrijskih delegatov, ki so se pogajali o odkupu južne železnice in dosegli sporazum.

— **Padanje cen in znižanje mezd v Angliji.** Londonski listi prinašajo uradna poročila o padanju cen blaga v nadrobni prodaji. Prvega januarja so bile cene napram 1. decembru za 4 točke nižje, napram 1. novembra pa za 11 točk. Glavno so padle cene življenjskim potrebščinam in tkaninam. Vsled tega se bodo znižale tudi delavcem plače predvsem v tekstilni industriji.

— **Elzaška tekstilna industrija** se pogreza v čim dalje večjo krizo. Skoro vse tkalnice pavale so znižale svojo delavno dobo od šestih na pet ur. Boje se, da ne bo tako močno obložena tudi volnena industrija. Uradna statistika naštevava 60.000 nezaposlenih.

— **Premogovna produkcija sovjetske Rusije** bo v l. 1921 znašala v moskovski kotlini 800.000, v uralski 1.000.000, v Sibiriji 2.000.000, v Turkestanu 163.000, v donskem okrožju 10.000.000 ton. Toliko se bo izkopalo premoga. Nafta se bo produciralo skupno 4.500.000 ton. Preskrba s kurativom bo l. 1921 šestkrat boljše kot leta 1919.

Repertoar narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

Sreda 16. Cvrček za pečjo, A.
Četrtek 17. Miss Hobbs, C.
Petek 18. Miss Hobbs, D.
Sobota 19. Golgota, E.
Nedelja 20. Sen kresne noči v opernem gledališču ob dramskih cenah, izven.
Ponedeljek 21. Miss Hobbs, A.

Opera:

Sreda 16. Zaprtro.
Četrtek 17. Thais, B.
Petek 18. Vesele čene windsorske, A.
Sobota 19. Thais, C.
Nedelja 20. Sen kresne noči, izven.
Ponedeljek 21. Zaprtro.

Sport.

Smuške tekme v Bohinju se bodo vršile v nedeljo 20. t. m. s sledečim sporedom: I. Tekma starejših za prvenstvo Jugoslavije in Slovenije na približno 7 km daljave, II. Tekma mlajših za prvenstvo Bohinja po brdih na približno 4 km daljave, III. Damska tekma za prvenstvo Orenjske po brdih na daljavo približno 3 km, IV. Tekma v skoku za prvenstvo Jugoslavije in Slovenije raz skakalnice. — Prijavitelj se je pri »Sportni zvezi«, Ljubljana, Narodni dom, najkasneje do dne 16. t. m. Poznejše prijave so dovoljene le proti dvojni prijavi. Udeležba je dovoljena le članom sportnih klubov, ostali morajo tekmovali le izven konkurence. Momentan so snežne razmere v Bohinju že izborne, za upamo, da se tekma na vsak način vrši.

Za smuško tekmo v Bohinju dobe vsi udeleženci in člani sportnih klubov legitimacijo za polovično vožnjo v pisarni »Sportne zveze«, Ljubljana, Narodni dom, do sobote do 6. ure zvečer.

Dopisi.

Dravograd. V Slovenjgradcu imamo okr. glavarja dr. Ipavica — moža, ki ga moramo zelo obžalovati. Izid volitev v konstituanto v njegovem okraju je že tako presenetil, da je postal zelo kratkoviden ter zamenjal naše glasove z glasovi klerikalne stranke. Teden po volitvah je potaknil našo občino in zaprisegel novo imenovani svet v občini iz pripadnikov po večini klerikalcev in nekaj demokratov. Ti dve stranki sta dobili pri volitvah za konstituanto jedva 24% od oddanih glasov. Toda kakor rečeno, tega ni on kriv, temveč njegova kratkovidnost. V skrbih smo zanj v resnici, da nam pri drugih volitvah res ne popolnoma oslepi. Dejstvo je, da stranka, ki je dobila nad polovico vseh oddanih glasov, nima zastopnika v občini. Ne vemo, kako si to samolastno postopanje tolažiti z glavar. Živi še vedno v avstrijskih razmerah, v prepričanju, da je ljudstvo radi njega in ne on radi ljudstva. Če bo to deželo v bodoče, ne verjamemo; preje bodo izginili taki glavarji, kakor ljudska voja. To naj si zapomni z glavar, da bode v bodoče previdnejši, kajti časi zatiranja in preganjanja so minuli.

Nova dvokolesa, različne pnevmatike, vsakovrstni deli po nizki ceni pri **Batiu** v Ljubljani, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, žički, šivalni stroji itd. v popravilo. Mehanična delavnica, Karlovska cesta 4.

Delavce k avtomatom in izdelovalce orodja sprejme **BISTRA**, kovinska industrija v Domžalah.

Izdajatelj: Ivan Milnar.

Nov moderno urejeni fotografčni atelje

Franjo Kunšek, Celje,

Cankarjeva ulica št. 9

izvršuje slike vseh vrst v najmodernejši izpeljavi

ter po zelo zmernih cenah.

== Za delavce posebno znižane cene! ==

F. BRUMAT
LJUBLJANA

Manufaktura in tkanine.

Mestni trg 25.

Dva kurjača

za apnenice sprejme takoj Aug. Ruckl, apnarna v Hrastniku.

Brinje laško, prvo vrstno ima v zalogi trdnja **Kmet & Co.** Ljubljana. Zahtevajte ponudbo!